

Valmistelija: talousjohtaja Ari Luostarinen, p. 040 593 4655.

Pihlajalinna Terveys Oy:n toimitusjohtaja on lähestynyt Jämsän kaupunkia seuraavasti: *"Olemme Jämsän Terveys Oy:n hallituksen kokouksessa arvioineet yhtiön käyttöpääoman tilannetta ja maksuvalmiutta olosuhteissa, jossa Jämsän kaupunki ei suorita täyttä maksua yhtiön tuottamista palveluista ja yhtiötä vastaan on lisäksi nostettu Jämsän kaupungin toimesta kanne Keski-Suomen kärjäoikeuteen. Todennäköisesti asian ratkaisemiseen menee useita vuosia. Jämsän Terveys Oy:n hallitus on päättänyt oheisen pöytäkirjaotteen mukaan edellyttää yhtiön osakkeenomistajilta osakassopimuksen mukaisen käyttöpääoman maksua yhtiölle. Käyttöpääoman tarve on kaikkiaan 6.000.000 euroa, josta Jämsän kaupungin osuus on 2.940.000 euroa. Pyytäisin olemaan asiassa yhteydessä Marko Savolaiseen ja neuvottelemaan käyttöpääoman maksusta. Marko toimittaa myös pankkiyhteystiedot."* Oheissa on liitteenä sekä Jämsän Terveys Oy:n hallituksen päätös, että sen liitetiedot (Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 24 §; 19 ja 20).

Jämsän Terveys Oy tulkitsee osakassopimusta siten, että kaupungilla olisi velvollisuus ilman muuta osallistua käyttöpääoman lisäykseen. Kohta on kuitenkin ollut sopimuksessa perustamisvaiheen asia, joka on koskenut vain alkavan yhtiön toimintaa. Osakasopimuksessa mainitaan: *"Osapuolilla ei tämän sopimuksen perusteella eikä muutoinkaan ole velvollisuutta (mutta on oikeus) osallistua mahdollisiin Yhteisyhtiön osakepääoman korotuksiin tai muihin osakkeiden merkintään oikeuttavien instrumenttien merkintöihin eikä antaa Yhteisyhtiölle lainaa tai muuta rahoitusta eikä Yhtiön vastuiden puolesta takauksia tai vakuuksia. Mikäli Yhteisyhtiö tarvitsee lisärahoitusta, se järjestetään yhtiökokouksen erikseen sopimilla rahoituslaitoksilla oman pääoman ehdoin tai hallituksen päätöksin rahoituslaitoksista normaalein ehdoin"*.

Yhtiö vetoaa liitteen mukaisiin maksuvaikkeuksiin ja oikeusprosessin keston kaupungin nostamassa kanteessa. Oikeusprosessi on viivästynyt lähinnä koronasta, yhtiön itsensä neuvottelupyynnöistä ja nostamista vastakanteista johtuen. Viimeiset neuvottelut katkesivat kaupungista johtumattomista syistä. Kaupungin vaateet perustuvat vuosihinnan tarkistamiseen palvelusopimuksen mukaisten kriteereiden perusteella. Viimeiset neuvottelut katkesivat loppuvuonna 2020 kaupungista johtumattomista syistä. Jämsän kaupunki on vastineensa kärjäoikeudelle antanut ja valmisteluistunto asiassa on pidetty 21.9.2021. Varsinainen pääkäsittely kärjäoikeudessa ajoittuu tammikuun 2022 lopulle.

Yhtiön viralliset tilinpäätökset eivät osoita mitään erityistä yhtiön ongelmatilannetta, myös yhtiön perustelut koskevat osin tulevaisuutta, eivät nykyhetkeä. Käyttöpääoman lisäyksessä olisi tarpeen tietää yhtiön

todellinen taloudellinen tilanne useamman vuoden ajalta, joka perustuu yhtiön kirjanpitoon.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Jämsän kaupungin hallintosääntö § 25.

Ehdotus

Hallintojohtaja Auli Korhonen

Kaupunginhallitus

1. merkitsee tiedokseen Jämsän Terveys Oy:n hallituksen päätöksen käyttöpääoman lisäyspyynnöstä ja käy keskustelun Jämsän Terveys Oy:n tilanteesta.
2. nimeää neuvotteluryhmään kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, vs. kaupunginjohtajan, talousjohtajan ja talous- ja suunnittelupäällikön.
3. antaa ohjeet neuvotteluryhmälle.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus edellyttää neuvotteluryhmää ottamaan selvää, millä tavalla käyttöpääomaa mahdollisesti on tarkoitus lisätä ja selvittämään yhtiön todellinen taloudellinen tilanne.

Merkittiin, että Sanna Rajala (palvelussuhdejäävi) ja Pekka Laaksonen (yhteisöjäävi) poistuivat esteellisinä kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi.

Khall 15.11.2021 § 375

Valmistelu talousjohtaja Ari Luostarinen p. 040 593 4655

Kaupunginhallituksen nimeämä neuvotteluryhmä on kokoontunut kolme kertaa. Kaupunginhallitusta on informoitu tilanteesta 1.11.2021, jonka jälkeen on pidetty yksi kokous. Jämsän Terveys Oy on lähettänyt virallisen tilinpäätösmateriaalinsa koko toiminnan ajalta, lisäksi on pyynnöstä toimitettu Jämsän Terveys Oy:n puolivuotistoteutuma vuodelta 2021 ja Jokilaakson Terveys Oy:n viimeiset viralliset tilinpäätökset. Joihinkin tietoihin on vielä pyydetty tarkennuksia.

Neuvotteluryhmän käsityksen mukaan, annettujen tietojen ja tähänastisten selvitysten pohjalta tarvetta Jämsän Terveys Oy:n käyttöpääoman lisäykselle ei ole. Yhtiön esittämään käyttöpääoman lisäystarpeeseen ja esittämiin perusteluihin sisältyy sellaisia eriä, jotka eivät ole hyväksyttäviä tai niihin sisältyy epäselvyyttä.

Yhtiön tilinpitoon on lisätty saamisia kaupungilta, jotka ovat oikeuskäsittelyssä ja perusteet näille ovat samat, jotka on toimitettu Keski-Suomen käräjäoikeudelle. Jämsän kaupungin edustaja ei konserni-

ohjauksen perusteella ole hyväksynyt viime vuosina juuri näistä syistä Jämsän Terveys Oy:n tilinpäätöstä. Jämsän kaupunki on jättänyt maksamatta yhtiölle ainoastaan riidanalaisen hinnankorotusvaatimuksen, jonka nykyarvo on noin 2,9 milj.€.

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri (PSHP) ei laskuta investointiosuuksia erikseen, vaan summa sisältyy PSHP:n kuukausiveloituksen. Investoinnit (pysyvät vastaavat) viedään kirjanpitoon nettoarvostaan ja merkitään vuosikuluksi poistoina (poistosuunnitelman mukaan) vaikutusaikanaan. Tässä mielessä oikeudenkäynnin valmistelussakin esitetty väite, että Jämsän Terveys Oy joutuisi maksamaan liikaa, koska investoinnit jäävät hyödyntämään PSHP:ä sopimuksen lakkautuksen jälkeenkin, on perusteeton. Maksut lakkaavat, kun sopimus lakkaa. Toisin sanoen Jämsän Terveys maksaa investoinneista vain sen aikaa, kun investoinnista hyötyy. Samalla Jämsän Terveys Oy pääsee nauttimaan niistäkin käyttöomaisuushyödykkeistä, jotka on jo kokonaan maksettu ennen sopimuksen maksujen alkamista. PSHP ei lähetä suoraan Jämsän Terveys Oy:lle muitakaan laskuja, vaan rahaliikenne kulkee Jämsän kaupungin kautta, koska sairaanhoitopiirin osakas voi olla vain kunta. Kunta ei myöskään voi olla useamman sairaanhoitopiirin jäsen.

Osin myös maksetuissa ja nousseissa kuluissa on eriä mm. toimitilavuokrat ja ICT-kulut, jotka eivät ole lisäselvityksistä huolimatta selvinneet täysin neuvotteluryhmälle. Myös yhtiön lainanotto on kiinnittänyt neuvotteluryhmän huomion. Yhtiö vetoaa mm. koronakuluihin ja niiden nousuun. Kutenkin Jämsän kaupunki on maksanut vuodelta 2020 noin 650.000 € pandemiasta aiheutuvia kuluja ja tänä vuonna lokakuuhun mennessä noin 1.400.000 €. Toimenpiteet on hoidettu kaupungin tiloissa, joista ei laskuteta vuokraa. Vastaavasti tulot eivät näy yhtiön tuloslaskelmassa liikevaihdon nousuna, kuten ei myöskään kokonaishinnan nousu puolivuotistoteutumisessa. Yhtiön pääomistaja Pihlajalinnan Terveys Oy on julkisuudessa uutisoinut tuloksensa noususta nimenomaan koronapandemian vuoksi lisääntyneillä tuloilla.

Ennakkolaskelmassa vuodelle 2022 hinnan nousuksi on hinnantarkistuksen kriteereiden muutosten ennusteilla päästy lopputulokseen, jossa hinnan nousu ensi vuodelle kokonaissopimuksesta Jämsän Terveiden kanssa on 1.500.000-1.800.000 €.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 25

Ehdotus

vs. kaupunginjohtaja Anna-Liisa Juurinen

Kaupunginhallitus päättää antaa lisäohjeistusta 19.11.2021 yhtiön kanssa käytävään neuvotteluun kokouksessa esitettävän tarkemman materiaalin pohjalta.

Päätös

Kaupunginhallitus kuuli neuvotteluryhmää Jämsän Terveys Oy:n taloustilanteesta ja päätti evästä ryhmän edustajia 19.11.2021 pidettävään neuvotteluun Pihlajalinnan kanssa.

Tämän pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Merkittiin, että esteellisinä kokouksesta poistuivat asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi

- Pekka Laaksonen (yhteisöjäävi),
- Piritta Rantanen (yhteisöjäävi) ja
- Sanna Rajala (palvelussuhdejäävi).

Khall 17.01.2022 § 3
275/02.05.00/2021

Valmistelu: talousjohtaja Ari Luostarinen, puh. 040 - 593 4655 ja talous- ja suunnittelupäällikkö Erkki Kainulainen, puh. 040 – 514 5879.

Jämsän kaupungin ja Jämsän Terveys Oy:n edustajat neuvottelivat 19.11.2021 Jämsän Terveys Oy:n taloustilanteesta sekä yhtiön toiminnan ja talouden näkymistä. Läsnä neuvotteluissa olivat Joni Aaltonen ja Marko Savolainen Pihlajalinnan edustajina sekä kaupungin edustajina Jorma Poti, Lotta Ahola, Anna-Liisa Juurinen (etänä) ja Erkki Kainulainen. Neuvottelussa nousi esiin talouteen ja palvelutuotantoon liittyviä täydennyskysymyksiä, joihin Pihlajalinnan taholta luvattiin lisätiedot toimittaa viikolla 47, mutta niitä toimitettiin vasta perjantai-iltana 3.12.2021 (viikon 48 lopulla).

Jämsän Terveys Oy:n akuuttia käyttöpääoman tarvetta on parannettu kaupungin toimesta mm. etukäteismaksulla marras-joulukuun vaihteessa sekä kustannusten korvausten maksamisella viiveettömästi kuten vanhuspalveluissa 1.7.2021 alkaen syntyneiden kustannusten laskuttamisella ja niiden maksamisella välittömästi yhtiölle (noin 150.000 euroa/kk). Myös kahden asumispalveluyksikön (Lammenranta ja Linnakartano) henkilökuntamitoituksen muutoksesta johtuva lisäkorvaus (noin 313.000 euroa) vuodelta 2021 maksettiin 5.1.2022.

Em. toimenpiteet ovat olleet lähinnä ennakkomaksujärjestelyjä ja yhtiölle syntyneiden kustannusten korvausten maksamista etuajassa. Varsinaista luototusta maksutoimenpiteet eivät ole siis sisältäneet. Tyhjentävää vastausta ja syytä siihen, miksi Jämsän Terveys Oy:n käyttöpääoman puute on juuri loppuvuonna 2021 eskaloitunut, ei ole kuitenkaan saatu.

Jämsän Terveys Oy:n toimitusjohtaja Teija Kulmala on sähköpostitse 7.1.2022 vielä täydentänyt yhtiön kannalta käyttöpääoman tarpeen perusteita seuraavasti:

”Yhtiön välitön käyttöpääoman tarve on ilmennyt konkreettisesti kummallekin yhtiön omistajalle viime kuukausina, kun kassatilanteen vuoksi osakkaat ovat lainanneet yhtiölle rahaa sen varmistamiseksi, että yhtiö selviää velkojensa maksusta. Asiassa on selvää, että yhtiön käyttöpääoman tarve on jatkuva eikä se korjaannut nyt suoritetuilla ennakkomaksujärjestelyillä, joka on käytännössä velan ottamista. Tällä tavoin yhtiön käyttöpääoman vajeusta ei voida korjata.

Käytännössä on vakava vaara yhtiön maksukyvyttömyydestä ja toimiva johto sekä yhtiön hallitus joutuu arvioimaan myös henkilökohtaista vastuutaan, mikäli liiketoimintaa jatketaan nykyisellä kestäättömällä rahoitusmallilla. Oheisesta kuluvan vuoden kesän yli yltävästä kassaennusteesta käy riidattomasti ilmi yhtiön vakava taloudellinen tilanne”.

Viestissään toimitusjohtaja Kulmala edellyttää, että kaupunki suhtautuu vakavasti yhtiön esittämään käyttöpääoman lisäysvaatimukseen ja että yhtiön johto joutuu arvioimaan yhtiön toimintaedellytyksiä pikaisesti kaupungin ratkaisun jälkeen.

Tarkennuksena toimitusjohtajan selvitykseen, Jämsän kaupunki ei ole lainannut yhtiölle rahaa tilanteen oikaisemiseksi, vaan suorittanut maksettavaksi tulevia maksujaan etukäteen. Näihin maksuihin on sisältyneet mm. edellä esittelytekstissä selvitettyt säädöksien muuttumisista aiheutuneet lisämaksut. Pihlajalinna Terveys Oy on hoitanut osuutensa lainana.

Kuten jo aiemmin on todettu, niin kaupungilla ei osakasopimuksen mukaisesti ole velvollisuutta osallistua osakkuusyhtiönsä pääoman lisäykseen. Kuntalaki kieltää kaupunkia lainaamasta osakkuusyhtiölle rahaa (§ 130). Kuntalain mukaisesti myös yhtiön rahoitustilanteen ratkaisu on tapahduttava markkinaperusteisesti.

Tehdyn selvityksen valossa ei ole saatu täyttä varmuutta siitä, miksi yhtiö on velkaantunut mm. aikaisemman pykälätekstin käsittelyn muutokset ovat osin selvittämättä; tällaisia ovat mm. palvelujen hinnoittelu ulosmyynnissä ja konsernin sisällä ja mitkä kustannustekijät yhtiön sisällä ja konsernissa ovat muuttuneet heikentäen maksuvalmiutta. Myöskään ei ole selvyttä siitä, miksi vähemmistöosakasta ei ole informoitu aikaisemmin, vaikka neuvottelumekanismi on olemassa.

Osakeyhtiölain 7 Luvussa määrätään tilintarkastuksesta (§:t 1-6) ja erityisestä tarkastuksesta (§:t 7-10). Ko. luvun 7 §:ssä todetaan erityisen tarkastuksen määrittämisestä mm. seuraavaa:

”Osakkeenomistaja voi hakea yhtiön kotipaikan aluehallintovirastolta erityisen tarkastuksen toimittamista yhtiön hallinnosta ja kirjanpidosta tietyltä päättyneeltä ajanjaksolta taikka tietyistä toimenpiteistä tai seikoista. Edellytyksenä on, että ehdotusta on yhtiökokouksessa käsitelty ja kannatettu 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Hakemus aluehallintovirastolle on tehtävä kuukauden kuluessa yhtiökokouksesta.

Ehdotus tarkastuksen toimittamisesta on tehtävä varsinaisessa yhtiökokouksessa tai siinä yhtiökokouksessa, jossa asiaa kokouskutsun mukaisesti on käsiteltävä. Hakemus voidaan tehdä, jos osakkeenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista osakkeista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista osakkeista, ovat ehdotusta kannattaneet”.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö § 25

Ehdotus

vs. kaupunginjohtaja Anna-Liisa Juurinen

Kaupunginhallitus ei osallistu Jämsän Terveys Oy:n käyttöpääoman lisäykseen. Ensisijaisena toimenä kaupunginhallitus edellyttää, että yhtiö etsii toiminnastaan käyttötalousmenojen säästöjä, joita voidaan toteuttaa kaupungin kanssa yhteistyössä.

Lisäksi kaupunginhallitus edellyttää, että yhtiön velkaantumisen ja lisämenojen syyt esitetään myös vähemmistöosakkaalle luotettavasti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Pekka Laaksonen ilmoitti olevansa esteellinen eikä ollut läsnä asian käsittelyn aikana (yhteisöjäävi). Asian käsittelyyn osallistui varajäsenenä Antti Lähdesmäki (klo 17.15 - 17.49).

Sanna Rajala ilmoitti olevansa esteellinen eikä ollut läsnä asian käsittelyn aikana (palvelussuhdejäävi).

Piritta Rantanen ilmoitti olevansa esteellinen eikä ollut läsnä asian käsittelyn aikana (yhteisöjäävi).

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.